

Sygn. akt I CSK 505/17

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa J.R.

przeciwko K.S. i R.R.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 grudnia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 10 stycznia 2017 r., sygn. akt VI ACa .../15,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) nie obciąża powoda kosztami postępowania poniesionymi
przez pozwanych w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 stycznia 2017 r. powód J.R. oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W orzecznictwie ugruntował się pogląd, zgodnie z którym skarżący, powołując się na wystąpienie w sprawie zagadnienia prawnego, powinien je sformułować, wskazać przepisy prawne, na tle stosowania których ono się wyłoniło, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto wykazać, że jego rozwiązanie jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, Nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243; nie publ.;

z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r. I CSK 108/08, nie publ., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, nie publ.; z dnia 5 grudnia 2013 r., II CSK 244/13, nie publ.). Nie było podstaw do uznania, że sformułowane w skardze kasacyjnej zagadnienia prawne uzasadniają jej przyjęcie do rozpoznania, gdyż problemy prawne w nich zawarte, były przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego. W szczególności kwestia dotycząca kryteriów mających zastosowanie do oceny istnienia rażącej niewdzięczności, o której mowa w art. 898 § 1 k.c., była wyjaśniona m.in. w wyrokach Sądu Najwyższego: z dnia 7 maja 2003 r., IV CKN 115/01, nie publ., z dnia 15 czerwca 2010 r., II CSK 68/10, nie publ., z dnia 15 lutego 2012 r., I CSK 278/11, nie publ., z dnia 6 sierpnia 2014 r., I CSK 592/13, nie publ., z dnia 9 października 2014 r., I CSK 556/13, nie publ. oraz w postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2015 r., III CSK 312/14. Z orzeczeń tych wynika, że o rażącej niewdzięczności nie może zadecydować wyłącznie uwzględnienie kryterium subiektywnego. Natomiast w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2016 r., I CSK 209/15 (nie publ.) odniesiono się do drugiego z zagadnień sformułowanych w skardze dotyczącego oceny zachowania przez darczyńcę terminu przewidzianego w art. 899 § 3 k.c. do odwołania darowizny, jeżeli naganne zachowanie obdarowanego przybiera postać ciągłego zachowania, powołując się jednocześnie na wcześniejsze orzeczenia Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 25 listopada 2004 r., III CK 601/03, nie publ. oraz z dnia 15 czerwca 2010 r., II CSK 68/10, nie publ.).

Skarżący nie wykazał także, aby skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona. Wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego

przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Tych elementów nie można przypisać przedstawionemu przez skarżącego uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej, w które w ogóle nie wskazano, z jakich przyczyn skargę kasacyjną należy uznać za oczywiście uzasadnioną odwołując się jedynie ogólnie do uzasadnienia podstaw kasacyjnych.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. uwzględniając sytuację majątkową i osobistą skarżącego oraz charakter sporu sądowego toczącego się między osobami najbliższymi.

kc

